

Din amintirile unui fost student

...Se petrecea la un început de septembrie, în urmă cu aproape 50 de ani, în amfiteatrul fostei facultăți din Splai, când studenții anului II de atunci așteptau într-o liniște ce nu le era caracteristică, începerea cursului de Chimie Anorganică. Mă aflu și eu printre acei studenți.

Așteptam pe noul nostru profesor, emoția ne cuprinsese pe fiecare. Cum va fi ? ne întrebam, Știam de la colegii mai mari cât de cuprinzătoare erau doar câteva capitole din Chimie Metalelor.

Ușa s-a deschis fără zgomot și profesorul a apărut, puțin încruntat, a urcat la catedră și a intrat în subiect.

*Nu era un începător și asta o știam, îndrumase pînă atunci pașii multor promoții de studenți, era la vîrsta unei jumătăți de secol, era **Profesorul Petru Spacu**, un nume cu rezonanță în domeniul chimiei, dar pentru noi, cei din amfiteatru, era „**noul nostru profesor**”.*

Primul curs ne-a lăsat nelămuriri asupra întrebării care ne-o pusesem.

Treptat, profesorul și-a descreșit fruntea, lecțiile decurgeau cu o logică fără cusur și într-o unitate firească, totul era prezentat clar și sistematic, comparativ, pe grupe și perioade de elemente.

Profesorul nu se limita la propria-i disciplină, făcea corelații cu cunoștințele de geochimie, matematică, fizică și mai ales cu cele de chimie analitică. Atunci am constatat că, chimia anorganică poate fi predată la fel de logic ca și matematica.

Mulți am optat atunci pentru chimia anorganică.

În timpul orelor de curs era o liniște desăvîrșită, profesorul o imounea prin calitatea celor prezentate, prin ținută și prin modul de expunere. Nu-mi amintesc să fi fost necesară vreo intervenție în acest sens.

Este adevărat însă, că știa să sesizeze ca nimeni altul momentele de oboseală ale sălii și atunci fie că ne spunea, în câteva cuvinte, ceva ce apăruse nou în domeniul chimiei, fie că ne povestea o întâmplare din propria-i activitate, dar totdeauna bine aleasă.

La examene era exigent, fără să fie dur. Nu-l impresiona cînd un student umplea două, trei table cu formule și ecuații chimice; examenul abia atunci începea. Cu cît răspunsurile erau mai bune, cu atît întrebările erau mai dificile. Pretindea și de la noi aceeași logică și judecată. Nu se supăra cînd nu știai lucruri de amănunt, dar era foarte revoltat cînd nu vedeai domeniile de utilizare ale unor elemente sau combinații chimice, cînd nu sesizai

pe baza cunoștințelor generale, proprietățile și comportarea unor compuși. Nu se putea scăpa ușor, avea o memorie de invidiat.

Profesorul urmărea să ne asigure o bază de cunoștințe cu care să ne putem orienta în orice problemă de strictă specialitate – și cred că atunci când școala reușește acest lucru, înseamnă că și-a atins scopul.

Căuta cu toate prilejurile să ne stimuleze interesul pentru munca de laborator, pentru inițierea în cercetarea științifică.

În anii mai mari de studiu, cu ocazia activității desfășurate de noi în cadrul cercului științific studențesc, am pătruns în acea liniște de catedrală care domnea în laboratoarele de la etajul II- acolo unde dascălii noștri își desăvârșeau, prin cercetare științifică, pregătirea profesională, pentru a ne fi cât mai utili.

Profesorul mi-a prezentat simplu și firesc o problemă ce trebuia urmărită și anume – elaborarea unei noi metode de dezagregare a minereurilor sulfuroase utilizând ca agent de dezagregare cloritul de sodiu, mi-a repartizat un loc în laborator, mi-a dat unele indicații și mi-a spus să încep să lucrez. Priveam nedumerită în jur, erau profesorii pe care îi cunoșteam bine de la orele de lucrări practice și seminarii, toți erau preocupați de munca lor. Mi-am spus în sinea mea că probabil aceasta este metoda și am procedat și eu ca toți ceilalți. Profesorul ne lăsa să ne descurcăm singuri, dar ne urmărea cu atenție de la distanță, discuta cu noi atunci când îl solicitam sau când observa că suntem în impas – chiar cu riscurile unor ușoare explozii inerente care apăreau accidental în cursul unor experiențe efectuate de mine și care produceau panică printre cei nevizitați. Mergeam și lucram în laborator oricând ne permitea programul, acolo totdeauna era deschis, totdeauna era activitate. Atunci am învățat cum se abordează o problemă de cercetare, cum se redactează o lucrare științifică, – în paranteză fiind spus după câteva reveniri asupra textului - și pentru mulți, acestea au fost primele noastre lucrări științifice. Eram mândri fiindcă reprezentau rezultatele muncii noastre desfășurate timp de aproape un an și jumătate, dar gândurile ne erau îndreptate la dascălii noștri, la profesorul care cu răbdare și grijă ne-a îndrumat primii pași în această laborioasă activitate, ne-a împărtășit cu generozitate din propria-i experiență.

*Am constatat atunci că **Profesorul** este un om cu o mare sensibilitate sufletească ; îmi amintesc că la Examenul de Stat, la disciplina de Științe Sociale era emoționat la fel ca noi, nu știa cum ne vom descurca acolo, dorea să ne prezentăm bine.*

Am avut șansa ca sub aceeași îndrumare să-mi desfășor activitatea și în continuare după absolvirea facultății, în acelaș laborator, în preajma unora dintre foștii profesori și mai apoi colegi.

Profesorul venea frecvent și ne întreba ce rezultate am mai obținut, dorea să știe permanent ce citim, cum ne documentăm, cum ne acomodăm cu activitatea didactică.

Intra permanent la lucrările de laborator și la seminarii, ne dădea sfaturi folositoare, iar dacă avea de făcut vreo observație n-o făcea nici odată în fața studenților. Prestigiul nostru în fața studenților trebuie păstrat – spunea profesorul – mai ales că observațiile pe care le făcea discret aveau în vedere îmbunătățirea muncii noastre.

În activitatea desfășurată sub îndrumarea profesorului Petru Spacu, nimic nu părea impus, nici în privința temelor de cercetare nici a programul de lucru, totul decurgea firesc; când nu eram în laborator cu studenții, eram în laboratorul de cercetare – nimeni nu considera că este normal altfel – aceasta devenise ceva obișnuit.

În calitate de colaboratori, de doctoranzi, profesorul ținea cont de dorințele noastre în ce privește preferința pentru anumite teme, aprecia spiritul de inițiativă, era exigent față de rezultatele muncii noastre – nu ne prea așteptam lalaude – dar îl simțeam foarte aproape când ne prezentam la unele manifestări științifice în afara catedrei.

...Anii au trecut iar noi cei din amfiteatrul de ieri, care am depășit de mult vârsta de atunci a noului nostru profesor am rămas cu nostalgia pentru atmosfera din acea perioadă; mărturisim că pentru noi, profesorul a reprezentat un model de dascăl, un model de om adevărat și că toate succesele noastre de astăzi îi aparțin în mare măsură.

Fostul student

Profesor Elena Cristurean